

IZMJENE I DOPUNE ZAKONA O PROSTORNOM UREĐENJU I ZAKONA O GRADNJI IZ 2019.

PRIPREMIO:
Ivan Kovačić

Izrada projekata i zadaće projektanta u poslovima gradnje

Uvodne napomene

Odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju (NN 39/19; u daljnjemu tekstu: ID ZOPU 39) i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gradnji (NN 39/19; u daljnjemu tekstu: ID ZOG 39), koji su stupili na snagu 25. travnja 2019., u znatnome dijelu utječu na izradu projekata i na zadaće projektanta u poslovima gradnje. Na izradu projekata utječu i pojedine odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gradnji (NN 125/19; u daljnjemu tekstu: ID ZOG 125), koji je stupio na snagu 8. prosinca 2019. Zato su u ovome prikazu razmotrene odredbe tih zakona u odnosu na odgovarajuće odredbe Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17 i 114/18; u daljnjemu tekstu: ZOPU) i Zakona o gradnji (NN 153/13 i 20/17; u daljnjemu tekstu: ZOG), koje su važile do stupanja na snagu ID ZOPU-a 39, ID ZOG-a 39 i ID ZOG-a 125. Razmotrene su i pojedine odredbe Pravilnika o obveznom sadržaju idejnog projekta (NN 118/19 i 65/20; u daljnjemu tekstu: Pravilnik o idejnom projektu) i Pravilnika o obveznom sadržaju i opremanju projekata građevina (NN 118/19 i 65/20; u daljnjemu tekstu: Pravilnik o projektima građevina), koji su stupili na snagu 12. prosinca 2019., kada su prestali važiti prethodno važeći pravilnici o projektima.

Svrha razmatranja jest upoznati stručne osobe graditeljskih struka sa znatnim izmjenama zakonskih rješenja iz ID ZOPU-a 39, ID ZOG-a 39 i ID ZOG-a 125 koje utječu na izradu projekata i na zadaće projektanta u poslovima gradnje u odnosu na zakonska rješenja koja su sadržavali ZOPU i ZOG prije nego su ti zakoni stupili na snagu.

Odredbe ID ZOPU-a 39

U članku 1. u članak 3. ZOPU-a uvršteni su novi pojmovi prostornoga uređenja: elektronička oglasna ploča, GML format, parcelacijski elaborat, složeni zahvat u prostoru, uvjeti priključenja i zelena infrastruktura. Zato je broj pojmova prostornoga uređenja povećan s 42 na 48.

U članku 26. izbrisana je odredba članka 121., stavka 2. ZOPU-a o teškoj povredi dužnosti i ugleda ovlaštenoga inženjera geodezije koji je u svojstvu projektanta izradio geodetski projekt protivan prostornome planu te za tu povredu dužnosti i ugleda može odgovarati samo ovlašteni arhitekt koji je u svojstvu projektanta izradio idejni projekt protivan prostornome planu. Podredno se napominje o prekršajnoj odgovornosti projektanta idejnoga projekta iz članka 187. Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19; u daljnjemu tekstu: ZOPUv) ako je idejni projekt protivan prostornome planu, posebnim propisima ili posebnim uvjetima. U članku 27. članku 125., stavku 1. ZOPU-a dodan je podstavak 6. te se lokacijska dozvola izdaje i za složeni zahvat u prostoru, koji se prema članku 1. sastoji od jedne ili više građevina te jednog ili više zahvata u prostoru koji se prema propisima o gradnji ne smatraju građenjem, a za koje se određuje obuhvat zahvata u prostoru i jedna ili više građevinskih čestica unutar obuhvata zahvata u prostoru (kampovi, golf-igrališta, adrenalinski parkovi i slično).

U članku 28. umjesto odredbe članka 127. stavka 2. ZOPU-a prema kojoj se zahtjevu za izdavanje lokacijske dozvole prilažu tri primjerka idejnoga projekta, izjava projektanta da je idejni projekt izrađen u skladu s prostornim planom i drugi prilozi ovisno o slučaju gradnje

uvrštena je odredba prema kojoj se tome zahtjevu prilažu idejni projekt u elektroničkome obliku, ispis idejnoga projekta koji su ovjerali projektanti i drugi propisani prilozi, ovisno o slučaju gradnje, koji se mogu podnijeti u elektroničkome obliku. U članku 29. umjesto odredbe članka 128. stavka 3. ZOPU-a o smještaju građevine unutar obuhvata zahvata u prostoru i obuhvatu zahvata u prostoru na podlozi iz prethodno važećega pravilnika o idejnome projektu uvrštena je odredba prema kojoj idejni projekt sadržava izjavu projektanta da je idejni projekt izrađen u skladu s prostornim planom te s posebnim zakonima i propisima u skladu s kojima se izdaje lokacijska dozvola.

U članku 30. umjesto odredbe članka 129. ZOPU-a prema kojoj idejni projekt za lokacijsku dozvolu, kojom se određuje formiranje građevne čestice ili smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici, sadržava geodetski projekt uvrštena je odredba prema kojoj idejni projekt za lokacijsku dozvolu, kojom se određuje formiranje građevne čestice odnosno obuhvat zahvata u prostoru te smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici, odnosno obuhvatu zahvata uz nacrtu i dokumente iz članka 128. stavka 1. ZOPUv-a sadržava:

- geodetsku situaciju stvarnoga stanja terena u položajnome i visinskome smislu koja je sastavni dio geodetskoga elaborata
- potvrdu katastarskoga ureda da je taj geodetski elaborat predan na pregled i potvrđivanje
- geodetsku situaciju građevne čestice odnosno obuhvata zahvata u prostoru te smještaja jedne ili više građevina na toj čestici odnosno tog obuhvata u položajnome i visinskome smislu
- popis koordinata lomnih točaka građevne čestice odnosno obuhvata

zahvata u prostoru te jedne ili više građevina na toj čestici odnosno tog obuhvata predan i izrađen u GML formatu.

Od utjecaja je odredba članka 22. stavka 1. podstavka 2. Pravilnika o idejnom projektu prema kojoj se situacija idejnoga projekta za zahvate u prostoru određene u članku 9. stavcima 2., 3. i 4. toga pravilnika prikazuje na digitalnoj ortofotokarti (DOF) s preklapljenim/uklopljenim službenim katastarskim planom koju je ovjerio nadležni katastarski ured.

U članak 31. umjesto odredbe članka 131. stavka 2. ZOPU-a prema kojoj se idejni projekt odnosno njegovi dijelovi izrađuju na papiru, drugome odgovarajućem materijalu za pisanje odnosno crtanje ili kao elektronički zapis uvrštena je odredba da se idejni projekt odnosno njegovi dijelovi izrađuju kao elektronički zapis te da se potpisuju elektroničkim potpisom.

U članak 32. umjesto odredbi članka 133. ZOPU-a na temelju kojih su doneseni prethodno važeći Pravilnik o obveznom sadržaju idejnoga projekta (NN 56/14, 41/15, 67/16 i 23/17) i Pravilnik o geodetskom projektu (NN 12/14 i 56/14) uvrštena je odredba na temelju koje je donesen Pravilnik o idejnom projektu.

U članak 33. uvršten je naslov "Utvrđivanje usklađenosti (nostrifikacija) idejnoga projekta" i članci 133.a i 133.b ZOPU-a. Nostrifikaciju idejnoga projekta u sklopu zadaća svoje struke provodi ovlaštenu arhitekt ili ovlaštenu inženjer odnosno pravna osoba koja ima zaposlenu osobu koja ima pravo uporabe toga strukovnog naziva.

U članak 34., iznad članka 134. ZOPU-a umjesto naslova "Obavijest o posebnim uvjetima" uvršten je naslov "Obavijest o načinu provedbe Zakona i drugih propisa". Također, umjesto odredbi članka 134. ZOPU-a o pravu zainteresirane osobe da od upravnoga tijela za poslove prostornoga uređenja i gradnje u županiji, Gradu Zagrebu ili velikome gradu (u daljnjemu tekstu: upravno tijelo) odnosno Ministarstva nadležnog za prostorno uređenje i gradnju (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) zatraži da je obavijesti od

kojih javnopravnih tijela treba pribaviti posebne uvjete za određeni zahvat u prostoru na određenoj lokaciji te o načinu provedbe pojedinih odredbi ZOPU-a i/ili prostornoga plana uvrštene su odredbe o pravu projektanta da u cilju izrade idejnoga projekta zatraži od upravnoga tijela odnosno Ministarstva da ga obavijesti o načinu provedbe toga Zakona i propisa donesenih na temelju toga Zakona i/ili pojedinih odredbi prostornoga plana.

U članak 35., iznad članka 135. ZOPU-a umjesto naslova "Utvrđivanje posebnih uvjeta" uvršten je naslov "Utvrđivanje posebnih uvjeta i uvjeta priključenja". Također, umjesto odredbi članka 135. ZOPU-a da zainteresirana osoba od javnopravnoga tijela traži utvrđivanje posebnih uvjeta u cilju izrade idejnoga projekta u slučaju u kojemu je to propisano posebnim propisom uvrštene su odredbe prema kojima u tome slučaju projektant traži utvrđivanje posebnih uvjeta i uvjeta priključenja preko upravnoga tijela odnosno ministarstva nadležnoga za izdavanje lokacijske dozvole za zahvat u prostoru za čiju se provedbu izrađuje idejni projekt.

Projektant u svojem zahtjevu mora navesti podatke u smislu zahtjeva iz posebnoga propisa za utvrđivanje posebnih uvjeta odnosno uvjeta priključenja ili priložiti opis i grafički prikaz zahvata u prostoru i/ili elaborat, ako je prema posebnome zakonu on uvjet za utvrđivanje posebnih uvjeta.

U članak 36. umjesto odredbi članka 136. ZOPU-a o postupku upravnoga tijela odnosno Ministarstva u cilju utvrđivanja posebnih uvjeta koji na zahtjev zainteresirane osobe nisu utvrđeni do pokretanja postupka za izdavanje lokacijske dozvole uvrštene su odredbe o obvezi upravnoga tijela odnosno Ministarstva da na uredan zahtjev projektanta od javnopravnoga tijela zatraži utvrđivanje posebnih uvjeta i uvjeta priključenja u roku od osam dana od primitka zahtjeva. Javnopravno tijelo obvezno je utvrditi te uvjete ili postupak njihova utvrđivanja obustaviti rješenjem te uvjete odnosno rješenje dostaviti upravnome tijelu odnosno Ministarstvu i projektantu u roku od 15 dana odnosno 30 dana (za građevine 1. skupine) od dana primitka traženja.

U članku 37. umjesto odredbi članka 137. ZOPU-a o postupku upravnoga tijela odnosno Ministarstva ako idejni projekt za lokacijsku dozvolu nije u skladu s posebnim uvjetima uvrštene su odredbe prema kojima:

- posebni uvjeti i uvjeti priključenja u skladu s kojima je izrađen idejni projekt koji je sastavni dio lokacijske dozvole prestaju važiti s danom prestanka važenja lokacijske dozvole
- se posebni uvjeti i uvjeti priključenja utvrđeni u svrhu izrade idejnoga projekta mogu koristiti za izradu glavnoga projekta potrebnoga za izdavanje građevinske dozvole.

U članku 38. umjesto odredbi članka 138. ZOPU-a o pravu zainteresirane osobe da izjavi žalbu ili pokrene upravni spor protiv rješenja javnopravnoga tijela o odbijanju utvrđivanja posebnih uvjeta uvrštena je odredba da traženje utvrđivanja posebnih uvjeta ili uvjeta priključenja od strane upravnoga tijela odnosno Ministarstva, njihovo utvrđivanje od strane javnopravnoga tijela ili dobivanje obavijesti o uvjetima ne znači da je zahvat u prostoru za koji je zatraženo utvrđivanje tih uvjeta ili za koji su isti utvrđeni u skladu s prostornim planom.

U članku 39., iznad članka 139. ZOPU-a dodan je naslov "Žalba, odnosno tužba protiv rješenja o obustavi postupka utvrđivanja posebnih uvjeta i uvjeta priključenja".

U članku 40. umjesto odredbi članka 139. ZOPU-a o obvezi zainteresirane osobe da dostavi upravnome tijelu odnosno Ministarstvu dokaz o izjavljivanju žalbe odnosno o pokretanju upravnoga spora protiv rješenja javnopravnoga tijela o odbijanju izdavanja posebnih uvjeta, koje u tome slučaju prekida postupak izdavanja lokacijske dozvole do donošenja odluke o žalbi odnosno tužbi, uvrštene su odredbe o pravu projektanta da izjavi žalbu ili pokrene upravni spor protiv rješenja javnopravnoga tijela o obustavi postupka utvrđivanja posebnih uvjeta ili uvjeta priključenja i postupka tijela nadležnog za odlučivanje o toj žalbi odnosno suda s time u vezi.

U članku 41. dodan je naslov "Komunikacija u postupcima utvrđivanja posebnih

uvjeta i uvjeta priključenja". Dodane su i odredbe članka 139.a ZOPU-a prema kojima:

- upravno tijelo, Ministarstvo, javnopravno tijelo i projektant u postupcima utvrđivanja posebnih uvjeta i uvjeta priključenja međusobno komuniciraju elektroničkim putem primjenom elektroničkoga programa "eDozvola"
- se posebni uvjeti i uvjeti priključenja utvrđuju kao elektroničke isprave.

Od utjecaja su odredbe članka 64. Prijelaznih i završnih odredbi ID ZOG-a 39 koje dopuštaju da se do uspostave odgovarajućih tehničkih uvjeta odgodi takav način komuniciranja, ali ne duže od dvije godine od stupanja na snagu ID ZOPU-a 39 odnosno uspostave servisa "eDozvole" od strane Ministarstva.

U člancima 55., 56., 57., 58. i 59. izbrisani su dijelovi odredbi članaka 180., 181., 182., 183. i 184. ZOPU-a o nadzoru Ministarstva nad provedbom ZOPU-a i propisa donesenih na temelju ZOPU-a koji se odnose na nadzor zakonitosti rada ovlaštenih arhitekata i ovlaštenih inženjera. Naime, od utjecaja su odredbe članaka 41. i 42. Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju (NN 78/15, 114/18 i 110/19; u daljnjemu tekstu: Zakon o komori) o stručnome nadzoru nadležne strukovne komore nad radom ovlaštenih arhitekata i ovlaštenih inženjera.

Odredbe ID ZOG-a 39

U članku 1. uvrštena su dva nova pojma gradnje: elektronička oglasna ploča i GML format. Ti su pojmovi istovjetni pojmovima koji su uvršteni u članak 1. ID ZOPU-a 39.

U članku 2. promjenjena je odredba članka 4. ZOG-a o razvrstavanju građevina i radova na tim građevinama s obzirom na zahtjevnost postupaka u vezi s gradnjom prema tome Zakonu te se građevine umjesto u tri skupine razvrstavaju u pet skupina. Podredno se napominje to da je odredbama ID ZOPU-a 39 i ID ZOG-a 39 za građevine 1. skupine propisan rok od 30 dana u kojima je javnopravno tijelo obvezno dostaviti upravnome tijelu odnosno

Ministarstvu i projektantu posebne uvjete i/ili uvjete priključenja ili rješenje kojim se obustavlja postupak njihova utvrđivanja odnosno izdavanja. Za građevine iz drugih skupina taj je rok 15 dana

U članku 9., stavku 1. umjesto odredbe članka 66., stavka 2. ZOG-a prema kojoj se projekti, odnosno njihovi dijelovi, izrađuju na papiru, drugome odgovarajućem materijalu za pisanje odnosno crtanje ili kao elektronički zapis uvrštena je odredba da se projekti, odnosno njihovi dijelovi, izrađuju kao elektronički zapis i da se potpisuju elektroničkim potpisom.

Na temelju odredbe članka 9., stavka 4. donesen je Pravilnik o projektima građevina te je prestao važiti Pravilnik o obveznom sadržaju i opremanju projekata građevina (NN 64/14, 41/15, 105/15, 61/16 i 20/17).

U članku 11. izbrisana je odredba članka 69., stavka 2., podstavka 5. ZOG-a o izradi elaborata zaštite od požara koji se u propisanome slučaju izrađuje prije izrade glavnoga projekta.

U članku 12. umjesto odredbi članka 70. ZOG-a prema kojima glavni projekt za građevinsku dozvolu za građenje građevine za koju se ne izdaje lokacijska dozvola, a kojom se određuje formiranje građevne čestice i/ili smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici, sadržava geodetski projekt uvrštene su odredbe prema kojima prva mapa glavnoga projekta sadržava:

- izjavu projektanata i glavnoga projektanta da je glavni projekt izrađen u skladu s lokacijskom dozvolom odnosno u skladu s prostornim planom i drugim propisima, uvjetima i pravilima iz članka 68., stavka 2. odnosno članka 68., stavka 3. toga Zakona
- prikaz svih primijenjenih mjera zaštite od požara u svim dijelovima glavnoga projekta za građevinu razvrstanu u skupinu 1., 2. a ili 2. b za koje se prema posebnome propisu utvrđuju posebni uvjeti zaštite od požara, a koji potpisuje glavni projektant
- druge dijelove projekta propisane tim Zakonom i Pravilnikom o projektima građevina.

Prva mapa glavnoga projekta za građevinsku dozvolu, kojom se određuju oblik

i veličina građevne čestice odnosno obuhvat zahvata u prostoru te smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici, odnosno obuhvatu zahvata u prostoru sadržava i:

- dijelove projekta kao u prethodnome slučaju
- geodetsku situaciju stvarnoga stanja terena u položajnome i visinskome smislu koja je sastavni dio geodetskoga elaborata
- potvrdu katastarskoga ureda o tome da je geodetski elaborat s tom situacijom predan na pregled i potvrđivanje
- geodetsku situaciju građevne čestice odnosno obuhvata zahvata u prostoru te smještaja jedne ili više građevina na toj čestici odnosno u tome obuhvatu u položajnome i visinskome smislu
- popis koordinata lomnih točaka građevne čestice odnosno obuhvata zahvata u prostoru te jedne ili više građevina na toj čestici odnosno u tome obuhvatu predan i izrađen u GML formatu i - potvrdu katastarskoga ureda o rezervaciji broja nove građevne čestice ako se građevinskom dozvolom određuje nov oblik ili veličina građevne čestice.

Od utjecaja je odredba članka 34., stavka 2. Pravilnika o projektima građevina prema kojoj za građevine i zahvate u prostoru za koje se ne formira građevna čestica prva mapa glavnoga projekta umjesto geodetske situacije stvarnoga stanja terena sadržava situaciju obuhvata zahvata u prostoru te smještaj jedne ili više građevina u tome obuhvatu u položajnome smislu na službenome digitalnom ortofotu (DOF) s preklopljenim / uklopljenim službenim katastarskim planom ovjerenim u katastarskome uredu.

U članku 13. umjesto odredbi članka 71. ZOG-a koje propisuju kartografske i druge podloge za prikaz smještaja građevine unutar obuhvata zahvata u prostoru i obuhvat zahvata u prostoru u glavnome projektu čiji sastavni dio nije geodetski projekt uvrštene su odredbe prema kojima:

- se obuhvat zahvata u prostoru u kojemu se gradi građevina, ovisno o vrsti građevine, određuje kao trasa, koridor

odnosno površina katastarskih čestica i/ili njezinih dijelova određen koordinatama lomnih točaka prikazanih u GML formatu

- je trasa prostor određen građevinskom dozvolom unutar kojega se smješta linijska građevina
- se građevinskom dozvolom trasom određuje smještaj građevine unutar koridora određenog lokacijskom dozvolom.

U članku 15. izbrisana je odredba članka 74., stavka 3., podstavka 2. ZOG-a te se izvedbeni projekt ne izrađuje kada je to određeno glavnim projektom, već samo za građenje građevina 1. skupine, i ako su investitor i izvođač ugovorom o građenju ugovorili njegovu izradu.

U članku 17., iznad članka 80. ZOG-a umjesto naslova "Obavijest o uvjetima za izradu glavnog projekta" uvršten je naslov "Obavijest o načinu provedbe Zakona i drugih propisa". Također, umjesto odredbi članka 80. ZOG-a o pravu investitora ili projektanta da u cilju izrade glavnog projekta za građenje građevine za koju se ne izdaje lokacijska dozvola zatraži od upravnoga tijela odnosno Ministarstva da ga obavijesti od kojih javnopravnih tijela treba pribaviti posebne uvjete u skladu s kojima mora biti izrađen glavni projekt za određenu građevinu na određenoj lokaciji te o načinu provedbe ZOG-a i/ili pojedinih odredbi prostornoga plana uvrštene su odredbe o pravu projektanta da u cilju izrade glavnog projekta zatraži od upravnoga tijela odnosno Ministarstva da ga obavijesti o načinu provedbe toga Zakona i propisa donesenih na temelju toga Zakona, a u slučaju kada se za građenje građevine ne izdaje lokacijska dozvola, i o načinu provedbe pojedinih odredbi prostornoga plana.

U članku 18., iznad članka 81. ZOG-a umjesto naslova "Utvrđivanje posebnih uvjeta i potvrda glavnog projekta za građenje građevine za koju se ne izdaje lokacijska dozvola" uvršten je naslov "Posebni uvjeti i uvjeti priključenja za građenje građevine za koju se ne izdaje lokacijska dozvola i potvrda glavnog projekta". Također, umjesto odredbi članka 81. ZOG-a prema kojima investitor u ci-

lju izrade glavnog projekta za građenje građevine za koju se ne izdaje lokacijska dozvola podnosi zahtjev javnopravnome tijelu za utvrđivanje posebnih uvjeta, kada je utvrđivanje tih uvjeta propisano posebnim propisom, uvrštene su odredbe prema kojima projektant traži utvrđivanje posebnih uvjeta i uvjeta priključenja preko upravnoga tijela odnosno Ministarstva koje je nadležno za izdavanje građevinske dozvole za građevinu za čije se građenje izrađuje glavni projekt.

Projektant u svojem zahtjevu navodi podatke u smislu zahtjeva iz posebnoga propisa za utvrđivanje posebnih uvjeta odnosno uvjeta priključenja ili uz zahtjev prilaže opis i grafički prikaz građevine i/ili elaborat, ako je on prema posebnome zakonu uvjet za utvrđivanje posebnih uvjeta.

U članku 19. umjesto odredbi članka 82. ZOG-a o postupku javnopravnoga tijela po zahtjevu investitora za izdavanje potvrde glavnoga projekta uvrštene su odredbe o obvezi upravnoga tijela odnosno Ministarstva da u roku od osam dana od dana primitka urednoga zahtjeva projektanta od javnopravnoga tijela zatraži utvrđivanje posebnih uvjeta odnosno uvjeta priključenja. Javnopravno tijelo obvezno je utvrditi posebne uvjete odnosno uvjete priključenja ili postupak njihova utvrđivanja rješenjem obustaviti te uvjete odnosno rješenje dostaviti upravnome tijelu odnosno Ministarstvu i projektantu u roku od 15 odnosno 30 dana od primitka zahtjeva.

U članak 20. umjesto odredbi članka 83. ZOG-a o obvezi investitora da na poziv javnopravnoga tijela uskladi glavni projekt i dostavi ga tome tijelu radi izdavanja potvrde glavnoga projekta uvrštena je odredba prema kojoj se na utvrđivanje posebnih uvjeta i uvjeta priključenja za izradu glavnoga projekta za građenje građevine odnosno za izvođenje radova za koje se ne izdaje građevinska dozvola, a koji su određeni pravilnikom iz članka 128., stavka 1. Zakona o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19 i 125/19; u daljnjemu tekstu: ZOGv), na odgovarajući način primjenjuju odredbe članaka 81. i 82. ZOGv-a o utvrđivanju tih uvjeta kada se izdaje građevinska dozvola.

U članku 21. umjesto odredbi članka 84. ZOG-a o pozivu upravnoga tijela odnosno Ministarstva javnopravnome tijelu u cilju utvrđivanja posebnih uvjeta koji na zahtjev investitora nisu utvrđeni do pokretanja postupka za izdavanje građevinske dozvole uvrštene su odredbe prema kojima:

- posebni uvjeti i uvjeti priključenja u skladu s kojima je izrađen glavni projekt koji je sastavni dio građevinske dozvole prestaju važiti s prestankom važenja građevinske dozvole
- se posebni uvjeti i uvjeti priključenja utvrđeni u cilju izrade glavnoga projekta za građenje građevine za koju se ne izdaje lokacijska dozvola mogu koristiti za izradu idejnoga projekta potrebnoga za izdavanje lokacijske dozvole.

U članku 22. umjesto odredbi članka 85. ZOG-a o obvezi investitora da glavni projekt uskladi s posebnim uvjetima koji su utvrđeni na poziv upravnoga tijela odnosno Ministarstva i dostavi ga javnopravnome tijelu radi izdavanja potvrde glavnoga projekta uvrštena je odredba prema kojoj traženje utvrđivanja posebnih uvjeta ili uvjeta priključenja od upravnoga tijela odnosno Ministarstva, njihovo utvrđivanje od strane javnopravnoga tijela ili dobivanje obavijesti o ishodu postupka utvrđivanja tih uvjeta ne znači da je građevina za koju su ti uvjeti zatraženi ili utvrđeni u skladu s prostornim planom. U članku 23., iznad članka 86. ZOG-a dodan je naslov "Potvrda glavnog projekta". Također, umjesto odredbi članka 86. ZOG-a o pravu investitora da izjavi žalbu ili pokrene upravni spor protiv rješenja javnopravnoga tijela o odbijanju utvrđivanja posebnih uvjeta i rješenja o odbijanju izdavanja potvrde glavnoga projekta uvrštene su odredbe o obvezi upravnoga tijela odnosno Ministarstva da u roku od osam dana od dana primitka urednoga zahtjeva za izdavanje građevinske dozvole zatraži od javnopravnoga tijela izdavanje potvrde glavnoga projekta o usklađenosti toga projekta s posebnim uvjetima odnosno s posebnim uvjetima određenima lokacijskom dozvolom. Javnopravno tijelo obvezno je izdati tu

potvrdu ili postupak njezina izdavanja obustaviti rješenjem te potvrdu odnosno rješenje dostaviti upravnome tijelu odnosno Ministarstvu, projektantu i investitoru u roku od 15 odnosno 30 dana od dana primitka zahtjeva upravnoga tijela, odnosno Ministarstva.

U članku 24. umjesto odredbi članka 87. ZOG-a o obvezi investitora da po primitku rješenja javnopravnoga tijela o odbijanju utvrđivanja posebnih uvjeta i rješenja o odbijanju izdavanja potvrde glavnoga projekta, donesenih tijekom postupka izdavanja građevinske dozvole, dostavi upravnome tijelu odnosno Ministarstvu dokaz o izjavljenoj žalbi ili pokrenutom upravnom sporu zbog prekida postupka izdavanja građevinske dozvole uvrštene su odredbe prema kojima projektant izmjene i/ili dopune glavnoga projekta za građenje građevine iz članka 106.a, stavka 3. ZOGv-a i glavnoga projekta za građenje građevine i izvođenje radova za koje se ne izdaje građevinska dozvola, a koji su određeni pravilnikom iz članka 128., stavka 1. ZOGv-a, traži izdavanje potvrde glavnoga projekta preko upravnoga tijela odnosno Ministarstva preko kojega je tražio utvrđivanje posebnih uvjeta.

U članka 25., iznad članka 88. ZOG-a izbrisan je naslov "Potvrda glavnog projekta za građenje građevine za koju se izdaje lokacijska dozvola". Također, umjesto odredbi članka 88. ZOG-a o izdavanju potvrde glavnoga projekta za građenje građevine za koju se izdaje lokacijska dozvola uvrštena je odredba da traženje izdavanja potvrde glavnoga projekta od upravnoga tijela odnosno Ministarstva ili njezino izdavanje od strane javnopravnoga tijela ne znači da je građevina za koju je zatraženo izdavanje te potvrde ili za koju je ona izdana u skladu s prostornim planom.

U članku 26., iznad članka 89. ZOG-a dodan je naslov: "Potvrda glavnog projekta o usklađenosti s rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš, odnosno rješenjem o ocjeni potrebe procjene utjecaja na okoliš". Također, umjesto odredbi članka 89. ZOG-a o postupku javnopravnoga tijela za izdavanje potvrde glavnoga projekta za građenje građevine za koju

je izdana lokacijska dozvola uvrštene su odredbe prema kojima se na izdavanje potvrde glavnoga projekta o usklađenosti toga projekta s rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš ili s rješenjem o ocjeni potrebe procjene utjecaja na okoliš, koje sadržava mjere zaštite okoliša i/ili program praćenja stanja okoliša, na odgovarajući način primjenjuju odredbe toga Zakona o izdavanju potvrde glavnoga projekta o usklađenosti s posebnim uvjetima. Podredno se napominje o odredbi članka 89.a Zakona o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) da su mjere i/ili program praćenja stanja okoliša utvrđeni rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš odnosno rješenjem iz postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš obvezni sadržaj glavnoga projekta koji je sastavni dio akta kojim se odobrava građenje ili drugih akata za provedbu zahvata koji se izdaju prema posebnome zakonu.

U članku 27., iznad članka 90. ZOG-a dodan je naslov "Žalba, odnosno tužba protiv rješenja o obustavi postupka utvrđivanja posebnih uvjeta i uvjeta priključenja te izdavanja potvrde glavnog projekta". Također umjesto odredbi članka 90. ZOG-a o obvezi investitora da na poziv javnopravnoga tijela uskladi glavni projekt s posebnim uvjetima i dostavi ga javnopravnome tijelu radi izdavanja potvrde glavnoga projekta uvrštene su odredbe prema kojima projektant ima pravo žalbe odnosno pravo pokretanja upravnoga spora protiv rješenja javnopravnoga tijela o obustavi postupka utvrđivanja posebnih uvjeta odnosno uvjeta priključenja, odnosno da projektant i investitor imaju pravo žalbe odnosno pravo pokretanja upravnog spora protiv rješenja javnopravnoga tijela o obustavi postupka izdavanja potvrde glavnoga projekta.

U članku 28. umjesto odredbi članka 91. ZOG-a o postupku upravnoga tijela odnosno Ministarstva, u cilju izdavanja potvrde glavnoga projekta koja na zahtjev investitora nije izdana do pokretanja postupka izdavanja građevinske dozvole uvrštene su odredbe prema kojima je projektant odnosno investitor obavezan u roku od 15 dana od dana primitka rješenja o obustavi postupka izdavanja po-

tvrde glavnoga projekta dostaviti upravnome tijelu odnosno Ministarstvu dokaz o izjavljivanju žalbe odnosno pokretanju upravnoga spora protiv toga rješenja te se u tome slučaju postupak izdavanja građevinske dozvole prekida do donošenja odluke o žalbi odnosno tužbi.

U članku 29., iznad članka 92. ZOG-a dodan je naslov "Komunikacija u postupcima utvrđivanja posebnih uvjeta i uvjeta priključenja te izdavanja potvrda glavnog projekta". Također umjesto odredbi članka 92. ZOG-a o pravu investitora da izjavi žalbu odnosno da pokrene upravni spor protiv rješenja javnopravnoga tijela o odbijanju izdavanja potvrde glavnoga projekta i postupku javnopravnoga tijela po toj žalbi uvrštene su odredbe prema kojima upravno tijelo, Ministarstvo, drugo javnopravno tijelo i projektant u postupcima utvrđivanja posebnih uvjeta i uvjeta priključenja te izdavanja potvrda glavnoga projekta međusobno komuniciraju elektroničkim putem, primjenom elektroničkoga programa "eDozvola". Od utjecaja su odredbe članka 64. iz Prijelaznih i završnih odredbi koje dopuštaju da se takav način komunikacije odgodi do uspostave odgovarajućih tehničkih uvjeta, ali ne duže od dvije godine od dana stupanja na snagu toga zakona odnosno od uspostave servisa "eDozvole" od strane Ministarstva.

U članku 31. članku 94. ZOG-a dodana je odredba stavka 5. prema kojoj se pisano izvješće i ovjera projekta koji je kontrolirao revident izrađuju kao elektronički zapis i potpisuju elektroničkim potpisom. U članku 32. članku 97. ZOG-a dodana je odredba stavka 4. prema kojoj se pisano izvješće i ovjera projekta koji je nostrificirao ovlaštenu arhitekt ili ovlaštenu inženjer odnosno pravna osoba koja ima zaposlenu osobu koja ima pravo uporabe toga strukovnog naziva izrađuju kao elektronički zapis i potpisuju elektroničkim potpisom.

U članku 34. promijenjena je odredba članka 105. stavka 1. ZOG-a te za tešku povredu dužnosti zbog glavnoga projekta koji je protivan prostornome planu neće odgovarati ovlaštenu inženjer koji je u svojstvu glavnoga projektanta izradio glavni projekt ni ovlaštenu inženjer geodezije koji je u svojstvu projektanta

izradio geodetski projekt kao sastavni dio glavnoga projekta, već samo ovlašteni arhitekt koji je u svojstvu projektanta arhitektonskoga projekta ili glavnoga projektanta izradio glavni projekt protivan prostornome planu. Podredno se napominje prekršajna odgovornost projektanta glavnoga projekta iz članka 163., stavka 1. ZOGv-a ako projektirana građevina nije u skladu s lokacijskom dozvolom odnosno prostornim planom te ako ne ispunjava temeljne zahtjeve za građevinu, zahtjeve propisane za energetska svojstva zgrada ili druge propisane zahtjeve i uvjete.

U članku 36. umjesto odredbi članka 108. ZOG-a prema kojima se zahtjevu za izdavanje građevinske dozvole prilažu tri primjerka glavnoga projekta, izjava projektanta da je glavni projekt izrađen u skladu s prostornim planom i drugim propisima odnosno s lokacijskom dozvolom i drugi propisani prilozi, ovisno o slučaju gradnje, izvršene su odredbe prema kojima se tome zahtjevu prilažu glavni projekt u elektroničkome obliku, ispis glavnoga projekta koji su ovjerili projektanti i glavni projektant, ako je u njegovoj izradi sudjevalo više projektanata, i drugi propisani prilozi, ovisno o slučaju gradnje, koji se mogu podnijeti u elektroničkome obliku. U člancima 38. i 39. koji sadržavaju pojedine izmjene uvjeta za izdavanje građevinske dozvole iz članaka 110. i 111. ZOG-a od utjecaja je odredba prema kojoj glavni projekt koji se prilaže zahtjevu za izdavanje građevinske dozvole mora biti propisno označen i izrađen tako da je onemogućena neovlaštena promjena njegova sadržaja odnosno zamjena njegovih djelova.

U članku 47. članku 128., stavku 5. ZOG-a dodani su podstavci 3. i 4. prema kojima se protivno prostornome planu mogu projektirati, graditi i izvoditi radovi:

- na građevnoj čestici postojeće zgrade za potrebe te zgrade radi izgradnje cisterne za vodu i septičke jame zapremine do 27 m³ te sustava sunčanih kolektora odnosno fotonaponskih modula u cilju proizvodnje toplinske odnosno električne energije bez mogućnosti predaje u mrežu, osim u nacionalnome parku i parku prirode

- na postojećoj zgradi ili građevnoj čestici postojeće zgrade u koju se ugrađuje odnosno u kojoj se gradi dizalo.

U članku 58. iz odredbe članka 156., stavka 1. ZOG-a koja propisuje nadzor Ministarstva nad provedbom ZOG-a i nad propisima donesenima na temelju ZOG-a. izbrisan je pojam "ovlaštenih osoba". Naime, od utjecaja je odredba članka 156., stavka 4. ZOGv-a o nadzoru građevinske inspekcije nad obvezama sudionika u gradnji i odredbe članaka 41. i 42. Zakona o komori o stručnom nadzoru nadležne strukovne komore nad radom ovlaštenih arhitekata i ovlaštenih inženjera.

Odredbe ID ZOG-a 125.

U članku 2. u članak 3. ZOG-a izvršeno je 13 novih pojmova gradnje, i to: dubinska obnova, energetska certifikat, energetska obnova zgrade, generator topline, Informatijski sustav energetskih certifikata (IEC), Metodologija provođenja energetskog pregleda zgrade, mikroizolirani sustav, mjesto za punjenje, sustav automatizacije i upravljanja zgradom, tehnički sustav zgrade, ugovor o energetskom učinku, zgrada gotovo nulte energije i značajna obnova zgrade. Iz članka 3. ZOG-a izbrisana su dva postojeća pojma gradnje te je zato u tome članku broj pojmova gradnje povećan s 30 na 41.

U članku 3. izvršen je novi naziv 3. poglavlja ZOG-a koji glasi: "Energetska učinkovitost u zgradarstvu" umjesto naziva tog poglavlja "Energetsko svojstvo zgrade". Ispod naslova "Zahtjevi energetske učinkovitosti" izvršena je odredba članka 19.a ZOGv-a prema kojoj se odredbe poglavlja o energetskoj učinkovitosti u zgradarstvu primjenjuju na zgrade s krovom i zidovima u kojima se energija koristi radi postizanja određenih unutarnjih klimatskih uvjeta.

U članku 4. koji sadrži pojedine izmjene odredbi o zahtjevima energetske učinkovitosti za zgrade iz članka 20. ZOG-a od utjecaja su odredbe stavaka 3. i 4.:

- o obvezi projektanta da prije izrade glavnoga projekta nove zgrade koja mora ispunjavati minimalne zahtjeve

na energetska svojstva zgrade uzme u obzir tehničku, okolišnu i gospodarsku izvedivost dostupnih visokoučinkovitih alternativnih sustava opskrbe energijom te da to prikaže u glavnome projektu

- o obvezi ministra Ministarstva da uskladi Tehnički propis o racionalnoj uporabi energije i toplinskoj zaštiti u zgradama (NN 128/15, 70/18, 73/18 i 86/18; u daljnjem tekstu: Tehnički propis) s ovim Zakonom, tj. ID ZOG-om 125.

Podredno se napominje da je 16. rujna 2020. objavljen u NN 102/20 Tehnički propis o izmjenama i dopunama Tehničkog propisa o racionalnoj uporabi energije i toplinskoj zaštiti u zgradama.

U članku 5. iznad članka 21. ZOG-a umjesto naslova "Elaborat alternativnih sustava opskrbe energijom" izvršen je naslov "Zgrade gotovo nulte energije". Također umjesto odredbi članka 21. ZOG-a o obvezi projektanta da prije izrade glavnoga projekta zgrade koja mora ispunjavati zahtjeve energetske učinkovitosti izradi elaborat alternativnih sustava opskrbe energijom i preda ga investitoru izvršene su odredbe prema kojima:

- sve nove zgrade moraju biti zgrade gotovo nulte energije
- oznaka za zgradu gotovo nulte energije u Iskaznici energetskih svojstava zgrade i energetskom certifikatu zgrade jest "nZEB" (*nearly zero-energy building*)
- glavni projekt zgrade koji se prilaže zahtjevu za izdavanje građevinske dozvole mora biti izrađen u skladu s odredbama za zgrade gotovo nulte energije iz Tehničkog propisa.

U članku 6., iza članka 21. ZOG-a dodani su naslov "Promicanje elektromobilnosti i uspostava infrastrukture za punjenje u zgradama" te članci 21.a, 21.b, 21.c i 21.d koji propisuju to:

- da se zahtjevi za povećanje elektromobilnosti primjenjuju na nove i postojeće zgrade uspostavom infrastrukture za punjenje u zgradama (21.a.)
- da se za nove zgrade i zgrade koje se podvrgavaju značajnoj obnovi, a čija namjena ne uključuje stambenu, s više od deset parkirališnih mjesta

treba postaviti barem jedno mjesto za punjenje te kanalsku infrastrukturu, odnosno cijevi za električne kabele, za barem jedno od pet parkirališnih mjesta kako bi se u kasnijoj fazi omogućilo postavljanje mjesta za punjenje električnih vozila. Navedeno je obvezno kada se parkiralište nalazi u zgradi odnosno neposredno uz zgradu i kada su u slučaju značajne obnove zgrade mjerama obnove obuhvaćeni parkiralište ili električna infrastruktura zgrade odnosno parkiralište ili električna infrastruktura parkirališta.

Ako te zgrade imaju više od dvadeset parkirališnih mjesta treba postaviti najmanje jedno mjesto za punjenje, i to najkasnije do 1. siječnja 2025. (članak 39. Prijelaznih i završnih odredbi Zakona, 21.b):

- da se za nove zgrade i zgrade koje se podvrgavaju značajnoj obnovi i koje imaju više od deset parkirališnih mjesta, kada je zgrada stambene namjene odnosno druge namjene od kojih je jedna stambena, treba postaviti kabelsku infrastrukturu, odnosno cijevi za električne kabele, za svako parkirališno mjesto kako bi se u kasnijoj fazi omogućilo postavljanje mjesta za punjenje električnih vozila. Navedeno je obvezno kada se parkiralište nalazi u zgradi odnosno neposredno uz zgradu i kada su u slučaju znatne obnove zgrade mjerama obnove obuhvaćeni parkiralište ili električna infrastruktura zgrade odnosno parkiralište ili električna infrastruktura parkirališta (21.c).
- da se zahtjevi iz članka 21.b ne primjenjuju na zgrade čiji su vlasnici ili korisnici mala i srednja poduzeća (21.d)
- da se zahtjevi iz članaka 21.a, 21.b i 21.c ne primjenjuju:
 - ako je zahtjev za izdavanje lokacijske ili građevinske dozvole odnosno istovjetni zahtjev podnesen do 10. ožujka 2021.
 - ako bi potrebna kanalska infrastruktura ovisila o mikroizoliranim sustavima, što bi prouzročilo znatne probleme u radu lokalnih energetskih sustava i ugrozilo stabilnost lokalne mreže

- ako su troškovi postavljanja infrastrukture za punjenje i kanalske infrastrukture veći od sedam posto ukupnoga troška značajne obnove zgrade.

Podredno se napominje da je prema članku 2. "značajna obnova" obnova zgrade kojoj se podvrgava više od 25 posto površine ovojnice zgrade, dok je "mikroizolirani sustav" bilo koji sustav s potrošnjom manjom od 500 GWh u 1996., pri čemu ne postoji povezanost s drugim sustavima.

U članku 7. umjesto naslova "Redoviti pregled sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradi" uvršten je naslov "Redoviti pregled sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradi, opremanje sustavima automatizacije". Također, uvrštene su odredbe članaka 22.a, 22.b, 22.c i 22.d koje pobliže propisuju obveze vlasnika zgrade odnosno njezina posebnog dijela u osiguranju redovitoga pregleda sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradi.

Od utjecaja su odredbe članaka 22.c i 22.e koje propisuju obvezu:

- vlasnika nestambene zgrade čija je efektivna nazivna snaga sustava grijanja ili kombiniranoga sustava grijanja i ventilacije prostora, sustava hlađenja ili klimatizacije odnosno kombiniranih sustava klimatizacije i ventilacije veća od 290 kW da osigura opremanje zgrade sustavima automatizacije i upravljanja zgradom najkasnije do 1. siječnja 2025. (članak 40. Prijelaznih i završnih odredbi) (22.c)
- vlasnika odnosno investitora nove zgrade da ta zgrada, ako je to tehnički i gospodarski izvedivo, bude opremljena uređajima za samoreguliranje koji zasebno reguliraju temperaturu u svakoj sobi ili, u slučajevima u kojima je to opravdano, u određenoj grijanoj zoni samostalne uporabne cjeline zgrade (22.e).

Od obveze iz članka 22.c izuzete su zgrade kod kojih opremanje sustavom automatizacije i upravljanja zgradom nije tehnički i gospodarski izvedivo, za što treba osigurati dokaz koji izrađuje ovlašteni inženjer odgovarajuće struke.

U članku 28. umjesto odredbe članka 61. ZOG-a o revidentu kao fizičkoj osobi kojoj je Ministarstvo na temelju odredbi propisa gradnje dalo ovlasti za kontrolu projekata uvrštena je odredba prema kojoj se ovlast za kontrolu projekata stječe na temelju odredbi Zakona o komori.

U članku 30. dopunjena je odredba članka 108., stavka 2. ZOG-a podstavcima 3. i 4. te se zahtjevu za izdavanje građevinske dozvole za građenje zgrade koja mora ispuniti zahtjeve energetske učinkovitosti prilažu i sljedeći prilozii:

- Iskaznica energetskih svojstava zgrade u elektroničkom obliku, potpisana elektroničkim potpisom
- ispis Iskaznice energetskih svojstava zgrade koju su ovjerali projektanti i glavni projektant, ako je u njezinoj izradi sudjelovalo više projekatana.

U tome članku izbrisana je odredba članka 108., stavka 4. ZOG-a te se zahtjevu za izdavanje građevinske dozvole ne prilaže elaborat alternativnih sustava opskrbe energijom.

U članku 32. dopunjene su odredbe članka 162., stavka 2. ZOG-a o prekršajnoj odgovornosti investitora te on može odgovarati zbog prekršaja ako za novu zgradu i zgradu koja je podvrgnuta značajnoj obnovi, čija namjena ne uključuje stambenu, ne osigura promicanje elektromobilnosti uspostavljanjem infrastrukture za punjenje u zgradama (članak 21.b Zakona).

U članku 34. promijenjene su i dopunjene odredbe članka 171., stavka 1., podstavka 1. ZOG-a o prekršajnoj odgovornosti pravne osobe kao vlasnika zgrade te ona može odgovarati zbog prekršaja ako za nestambenu zgradu čija je efektivna nazivna snaga sustava grijanja ili kombiniranoga sustava grijanja i ventilacije prostora, sustava hlađenja ili klimatizacije odnosno kombiniranih sustava klimatizacije i ventilacije veća od 290 kW ne osigura opremanje sustavima automatizacije i upravljanja zgradom ili dokaz ovlaštenoga inženjera odgovarajuće struke da to tehnički i gospodarski nije izvedivo (članak 22.b Zakona, na snazi od 1. siječnja 2025.). Uvrštena je u tom članku i prekršajna odgovornost vlasnika nove zgrade i zgrade podvrgnute značajnoj obnovi, koja je

stambene namjene s više od deset parkirališnih mjesta, ako ne osigura uvjete elektromobilnosti iz članka 21.c Zakona.

Zaključak

Iz svega navedenog proizlazi to da su od osobite važnosti za temu ovoga prikaza odredbe ID ZOPU-a 39, ID ZOG-a 39 i ID ZOG-a 125 koje propisuju:

- nove pojmove prostornoga uređenja (6) i nove pojmove gradnje (13)
- izdavanje lokacijske dozvole za složeni zahvat u prostoru
- izradu idejnoga projekta odnosno glavnoga projekta i drugih projekata određenih propisima gradnje odnosno njihovih dijelova u elektroničkome obliku koji se potpisuju elektroničkim potpisom
- priloge zahtjevu za izdavanje lokacijske dozvole odnosno građevinske dozvole, i to idejni projekt odnosno glavni projekt u elektroničkome obliku, ispis idejnoga projekta odnosno glavnoga projekta koji su ovjerali projektanti odnosno glavni projektant i druge propisane priloge, ovisno o slučaju gradnje, koji se mogu podnijeti u elektroničkome obliku
- izjavu projektanta o usklađenosti idejnoga projekta odnosno glavnoga projekta s prostornim planom odnosno s lokacijskom dozvolom te s drugim propisima i aktima koja se ne prilaže zahtjevu za izdavanje lokacijske dozvole odnosno građevinske dozvole, već je sastavni dio idejnoga projekta odnosno glavnoga projekta za izdavanje tih dozvola
- brisanje odredbi o izradi geodetskoga projekta zbog izrade idejnoga projekta odnosno glavnoga projekta u propisanim slučajevima gradnje i uvrštavanje odredbi da se zbog izrade idejnoga projekta odnosno glavnoga projekta izrađuje geodetska situacija stvarnoga stanja terena u položajnome i visinskome smislu kao sastavni dio geodetskoga elaborata
- donošenje pravilnika o idejnome projektu i pravilnika o projektima građevina, koji, uz ostalo, propisuju to da se u propisanim slučajevima gradnje zahvati u prostoru odnosno građevine ne prikazuju na geodetskoj situaciji stvarnoga stanja terena, već na digitalnoj ortofotokarti (DOF) s preklapljenim/uklopljenim službenim katastarskim planom koju je ovjerio nadležni katastarski ured
- brisanje odredbe o izradi elaborata zaštite od požara koja u propisanim slučajevima gradnje prethodi izradi glavnoga projekta i uvrštavanje odredbe o sudjelovanju stručne osobe ovlaštene prema propisu zaštite od požara u izradi glavnoga projekta izradom prikaza svih primjenjenih mjera zaštite od požara u svim dijelovima glavnoga projekta za građevinu razvrstanu u skupinu 1., 2.a ili 2.b za koju se prema posebnome propisu utvrđuju posebni uvjeti zaštite od požara
- mogućnost projektiranja, građenja odnosno izvođenja radova protivnih prostornome planu na građevnoj čestici postojeće zgrade radi izgradnje pomoćnih objekata za potrebe te zgrade na postojećoj zgradi ili građevnoj čestici postojeće zgrade radi ugradnje dizala
- pravo projektanta idejnoga projekta odnosno glavnoga projekta da u cilju izrade idejnoga projekta odnosno glavnoga projekta zatraži od upravnoga tijela, odnosno Ministarstva, da ga obavijesti o načinu provedbe toga Zakona i propisa donesenih na temelju toga Zakona i/ili pojedinih odredbi prostornoga plana
- pravo projektanta idejnoga projekta odnosno glavnoga projekta za građenje građevine za koju se ne izdaje lokacijska dozvola da u cilju izrade tih projekata, kada je to propisano posebnim propisom, traži utvrđivanje posebnih uvjeta i uvjeta priključenja preko upravnoga tijela odnosno Ministarstva koje je nadležno za izdavanje lokacijske dozvole odnosno građevinske dozvole
- odgovarajuću primjenu odredbi Zakona za utvrđivanje posebnih uvjeta i uvjeta priključenja u slučaju građenja građevine odnosno izvođenja radova za koji se izdaje građevinska dozvola kada se za građenje građevine odnosno izvođenja radova ne izdaje građevinska dozvola, već se građevine grade odnosno radovi izvode na temelju glavnoga projekta (članak 128., stavak 1. ZOGv-a)
- obvezu upravnoga tijela odnosno Ministarstva da u roku od osam dana od zaprimanja urednoga zahtjeva projektanta idejnoga projekta odnosno projektanta glavnoga projekta za građenje građevine za koju se ne izdaje lokacijska dozvola zatraži od javnopravnoga tijela utvrđivanje posebnih uvjeta odnosno uvjeta priključenja
- obvezu javnopravnoga tijela da povodom zahtjeva upravnoga tijela odnosno Ministarstva utvrdi posebne uvjete odnosno uvjete priključenja ili da postupak njihova utvrđivanja obustavi rješenjem te da uvjete odnosno rješenje dostavi upravnome tijelu odnosno Ministarstvu i projektantu u roku od 15 dana odnosno 30 dana od dana primitka zahtjeva upravnoga tijela odnosno Ministarstva
- pravo projektanta idejnoga projekta odnosno glavnoga projekta za građenje građevine za koju se ne izdaje lokacijska dozvola da izjavi žalbu ili pokrene upravni spor protiv rješenja javnopravnoga tijela o obustavi postupka utvrđivanja posebnih uvjeta i uvjeta priključenja
- mogućnost korištenja posebnih uvjeta i uvjeta priključenja koji su utvrđeni u cilju izrade idejnoga projekta za izradu glavnoga projekta potrebnoga za izdavanje građevinske dozvole
- mogućnost korištenja posebnih uvjeta i uvjeta priključenja koji su utvrđeni u cilju izrade glavnoga projekta za građenje građevine za koju se ne izdaje lokacijska dozvola za izradu idejnoga projekta potrebnoga za izdavanje lokacijske dozvole
- obvezu upravnoga tijela odnosno Ministarstva da u roku od osam dana od zaprimanja urednoga zahtjeva za izdavanje građevinske dozvole zatraži od javnopravnoga tijela izdavanje potvrde glavnoga projekta o usklađenosti toga projekta s utvrđenim posebnim uvjetima odnosno posebnim uvjetima iz lokacijske dozvole
- odgovarajuću primjenu odredbi Zakona o izdavanju potvrde glavnog projekta o usklađenosti projekta s posebnim uvjetima u slučaju građenja za koje se izdaje građevinska dozvola kada:

- propisi zaštite okoliša propisuju donošenje rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš ili rješenja o ocjeni potrebe procjene utjecaja na okoliš, koje sadržava mjere zaštite okoliša i/ili program praćenja stanja okoliša (članak 89. ZOGv-a)
- je za nastavak gradnje potrebno izraditi izmjenu i dopunu glavnoga projekta, a prije uporabne dozvole i izmjenu i dopunu građevinske dozvole (članak 106.a ZOGv-a)
- se za građenje građevine odnosno izvođenje radova ne izdaje građevinska dozvola, već se gradi građevina odnosno izvode radovi na temelju glavnoga projekta (članak 128., stavak 1. ZOGv-a)
- obvezu javnopravnoga tijela da izda potvrdu glavnoga projekta ili obustavi postupak njezina izdavanja rješenjem te da potvrdu odnosno rješenje dostavi upravnome tijelu odnosno Ministarstvu, projektantu i investitoru u roku od 15 odnosno 30 dana od dana primitka zahtjeva upravnoga tijela odnosno Ministarstva
- pravo projektanta i investitora da izjave žalbu odnosno pokrenu upravni spor protiv rješenja javnopravnoga tijela o obustavi postupka izdavanja potvrde glavnoga projekta
- obvezu projektanta odnosno investitora da u roku od 15 dana od dana primitka rješenja o obustavi postupka izdavanja potvrde glavnoga projekta dostavi upravnome tijelu odnosno Ministarstvu dokaz o izjavljivanju žalbe odnosno o pokretanju upravnoga spora protiv toga rješenja te se u tome slučaju postupak izdavanja građevinske dozvole prekida do donošenja odluke o žalbi odnosno o tužbi,
- da traženje utvrđivanja posebnih uvjeta ili uvjeta priključenja od strane upravnoga tijela odnosno Ministarstva, njihovo utvrđivanje od strane javnopravnoga tijela ili dobivanje obavijesti o uvjetima odnosno da traženje izdavanja potvrde glavnoga projekta od strane upravnoga tijela odnosno Ministarstva, ili njezino izdavanje od strane javnopravnoga tijela ne znači da je odnosni zahvat u prostoru odnosno građevina u skladu s prostornim planom,
- da upravno tijelo, Ministarstvo, javnopravno tijelo i projektant u postupcima utvrđivanja posebnih uvjeta i uvjeta priključenja međusobno komuniciraju elektroničkim putem primjenom elektroničkoga programa "eDozvola" uz moguću odgodu takvog načina komunikacije, ali ne dužu od dvije godine od dana stupanja na snagu ID ZOG-a 39 i ID ZOG-a 39 odnosno od uspostave servisa "eDozvole" od strane Ministarstva,
- da se izvedbeni projekt ne izrađuje kada je to određeno glavnim projektom, već se izrađuje za građevinu 1. skupine građevina i ako su njegovu izradu investitor i izvođač ugovorili ugovorom o građenju,
- da je projektant nove zgrade koja mora ispunjavati minimalne zahtjeve za energetske svojstvo zgrade obvezan uzeti u obzir tehničku, okolišnu i gospodarsku izvedivost dostupnih visoko učinkovitih alternativnih sustava opskrbe energijom te to prikazati u glavnome projektu. (zato je brisana odredba ID ZOG-a 125 o obvezi projektanta da prije izrade glavnoga projekta izradi elaborat alternativnih sustava opskrbe energijom i preda ga investitoru),
- da sve nove zgrade moraju biti zgrade gotovo nulte energije,
- da je nZEB (*nearly zero-energy building*) oznaka za zgradu gotovo nulte energije u iskaznici energetske svojstava zgrade i energetske certifikatu zgrade
- da glavni projekt zgrade, koji se prilaže zahtjevu za izdavanje građevinske dozvole, mora biti izrađen u skladu s odredbama Tehničkog propisa za zgrade gotovo nulte energije
- da se zahtjevu za izdavanje građevinske dozvole za zgradu koja mora ispuniti zahtjeve energetske učinkovitosti, uz ostalo, prilažu Iskaznica energetske svojstava zgrade u elektroničkome obliku, potpisana elektroničkim potpisom, i ispis Iskaznice energetske svojstava zgrade koju su ovjerali projektanti i glavni projektant ako je u njezinoj izradi sudjelovalo više projekatana
- obvezu primjene zahtjeva za povećanje elektromobilnosti kod novih zgrada ili zgrada podvrgnutih značajnoj obnovi uspostavom infrastrukture za punjenje

(u zgradama čija namjena ne uključuje stambenu s više od deset odnosno više od dvadeset parkirališnih mjesta i u zgradama stambene namjene s više od deset parkirališnih mjesta).

Zaključne napomene

Projektant idejnoga projekta odnosno glavnoga projekta i drugih projekata koje propisuju propisi gradnje prilikom njihove izrade primjenjuje stečena znanja iz odgovarajuće struke i propisa prostornoga uređenja, gradnje te posebnih propisa koji utječu na provedbu zahvata u prostoru odnosno na gradnju građevine za koju se izrađuje idejni projekt odnosno glavni projekt. Prilikom razmatranja projektnih rješenja koja određuju ti projekti i druge stručne osobe graditeljskih struka primjenjuju stečena znanja odgovarajuće struke kao i propisa prostornoga uređenja, gradnje te posebne propise koji se primjenjuju prilikom izrade tih projekata. Zato razmatranja iz ovoga prikaza i ključak trebaju poslužiti projektantima i drugim stručnim osobama graditeljskih struka da se upoznaju s važnim izmjenama zakonskih rješenja iz ID ZOPU-a 39, ID ZOG-a 39 i ID ZOG-a 125 koje utječu na izradu projekata i na zadaće projekatana u poslovima gradnje. Kako bi se pobliže uputili u ta zakonska rješenja, trebaju steći neposredan uvid u odredbe razmatranih propisa, a na što upućuju članci ID ZOPU-a 39, ID ZOG-a 39 i ID ZOG-a 125 odnosno članci ZOPU-a i ZOG-a navedeni u ovome prikazu.

Literatura:

- [1] Kovačić, I.: Razmatranja o novoj regulativi prostornog uređenja i gradnje, Građevinar, 69 (2017) 10, pp. 951-957.
- [2] Kovačić, I.: Lokacijska i/ili građevinska dozvola ili samo glavni projekt, Građevinar, 70 (2018) 9, pp. 830-834.
- [3] Kovačić, I.: Nova zakonska rješenja i/ili poboljšana rješenja koja sadrže najnovije Izmjene i dopune Zakona o prostornom uređenju i Zakona o gradnji, Građevinar, 71 (2019) 8, pp. 709-716.
- [4] Kovačić, I.: Donošenje zakona i pravilnika koji propisuju situaciju idejnog i glavnog projekta, Građevinar, 72 (2020) 4, pp. 384-387.

Napomena:

U 2019. donesen je i Zakon o izmjenama Zakona o prostornom uređenju (NN 98/19), koji nije od utjecaja na temu ovoga prikaza.